

Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistuksen ja itsehallintoalueiden perustamisen sekä aluehallintouudistuksen valmistelun selvityshenkilöhanke**Asettaminen**

Sosiaali- ja terveysministeriö sekä valtiovarainministeriö ovat tänään asettaneet valtioneuvoston ulkopuolisista asiantuntijoista selvityshenkilötyöryhmän. Työryhmän tehtävänä on valmistella poliittisen päätöksenteon tueksi ehdotukset työohjelmaksi ja vaiheistukseksi sosiaali- ja terveydenhuollon uudistuksen, itsehallintoalueiden perustamisen ja aluehallintouudistuksen toteuttamiseksi ja yhteensovittamiseksi.

Toimikausi

3.7. – 14.8.2015

Tausta

Pääministeri Juha Sipilän hallituksen ohjelman mukaan hallitus vahvistaa julkisen talouden kestävyyttä rakenteellisilla uudistuksilla, kuten sosiaali- ja terveydenhuollon uudistuksella ja aluehallinnon uudistuksella. Hallitusohjelmassa on myös määritelty sosiaali- ja terveydenhuollon uudistuksen keskeiset periaatteet. Näitä ovat muun muassa:

- Sosiaali- ja terveyspalvelut järjestetään enintään 19 kuntaa suuremman itsehallintoalueen toimesta.
- Kansanvaltaisuuden toteuttamiseksi itsehallintoalueita johtavat vaaleilla valitut valtuustot.
- Alueet vastaavat sosiaali- ja terveyspalvelujen järjestämisestä alueellaan.
- Alueet myös tuottavat alueensa palvelut tai voivat käyttää palveluiden tuottamiseen yksityisiä tai kolmannen sektorin palvelujen tuottajia.
- Palvelutuotannon tehokkuuden ja laadun arviointia varten laaditaan mittaristo.
- Ensivaiheen rahoitusvaihtoehtoina selvitetään rahoituksen vaihtoehdot kuntien ja/tai valtion rahoitusmallien pohjalta ottaen huomioon perustuslain reunaehdot.

Valtion aluehallinnon ja maakuntahallinnon yhteensovittamisesta tehdään hallitusohjelman mukaan erikseen päätös, jolla yksinkertaistetaan aluehallinnon järjestämistä. Ensisijaisena ratkaisuna on toimintojen keskittäminen tehtäviltään ja toimivallaltaan selkeille itsehallintoalueille.

Tavoitteet

Selvityshenkilöryhmä laatii hallituksen reformiministerityöryhmälle ehdotukset uudistuksien valmistelua koskevista linjauksista, joiden mukaisesti sosiaali- ja terveydenhuollon uudistusta ja itsehallintoalueiden perustamista sekä aluehallinnon uudistusta voidaan viedä tehokkaasti ja asetetussa aikataulussa eteenpäin. Tavoitteena on näin sujuvan säädösvalmistelun periaatteiden mukaisesti antaa hyvät perusteet uudistus- ja lainvalmisteluhankkeiden varsinaisen toimeksiannon laatimiseen ja valmistelun suuntaamiseen ja aikatauluttamiseen. Selvityshenkilötyöryhmän toimeksiantoon eivät kuulu sosiaali- ja terveydenhuollon uudistuksen, itsehallintoalueiden perustamisen tai aluehallinnon uudistuksen sisällölliset kysymykset.

Selvityshenkilöryhmän toimeksianto

Selvityshenkilöiden tehtävänä on uudistuksien varsinaisen valmistelun tueksi ja tarkentavien poliittisten linjausten päättämistä varten koota asiantuntijanäkemyksiä ja laatia valmistelua varten näkökohtia seuraavista asioista sosiaali- ja terveydenhuollon uudistamisen, itsehallintoalueiden perustamisen sekä aluehallinnon uudistuksen osalta:

- 1) perusteet kuntaa suurempien itsehallintoalueiden muodostamiseksi
- 2) itsehallintoalueiden hallintomallin ja talouden perusteet sekä suhde muuhun julkiseen talouteen ja finanssipolitiikan ohjaukseen
- 3) itsehallintoalueiden ja kuntien keskinäiset suhteet erityisesti hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä
- 4) yksityisen ja kolmannen sektorin tuottamien palvelujen asema osana itsehallintoalueiden toimintaa sekä palvelutuotannon tehokkuuden ja laadun arvioinnin toteutus
- 5) itsehallintoalueiden rahoituksen järjestämisen ja siitä säättämisen keskeiset perusteet sekä suhteet verojärjestelmään
- 6) itsehallintoalueiden ja muiden toimijoiden työnjaon ja yhteistyön lähtökohdat tietohallinnossa ja digitalisaation hyödyntämisessä
- 7) yleiset perusteet omaisuuden ja toiminnan siirtojen järjestämisen lähtökohdille ja valmistelulle
- 8) miten itsehallintoalueiden muodostamisessa tulisi ottaa huomioon tuleva aluehallinnon uudistus
- 9) miten hallitusohjelmaan kirjatussa valtion aluehallinnon ja maakuntahallinnon yhteensovittamisessa tulisi edetä
- 10) sekä tehdä ehdotukset muista uudistusten valmistelun kannalta olennaisista kysymyksistä

Organisointi

Selvityshenkilöt:

Pääjohtaja Tuomas Pöysti, VTV (puheenjohtaja)

Apulaiskaupunginjohtaja Annikki Niiranen, Kouvolan kaupunki

Professori Arto Haveri, Tampereen yliopisto

Selvityshenkilöiden sihteeristö

Hallitusneuvos Pekka Järvinen, STM

Sosiaalineuvos Kari Haavisto, STM

Finanssineuvos Jani Pitkäniemi, VM

Kustannukset ja rahoitus


Selvityshenkilöryhmän menot maksetaan momentilta 33.01.01.02

Helsingissä 2.7.2015

Perhe- ja peruspalveluministeri


Juha Rehula

Kunta- ja uudistusministeri


Anu Vehviläinen

Valtiosihteeri kansliapäällikkönä


Martti Hetemäki

Hallitusneuvos


Päivi Salo